

T.C.M.M.
HALIKLARIN DEMOKRATİK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Sayı: 547
Tarih: 31.08.2015

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın *Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı Sayın Ayşen GÜRCAN* tarafından Anayasa'nın 98. ve İçtüzük'ün 99. maddesi gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Çilem Küçükkeleş
Mersin Milletvekili

Türkiye’de kadınlar evlerinde, işyerlerinde, okullarda, mecliste, sokakta, gözetililerde, cezaevlerinde ve aklımıza gelebilecek her türlü durum, zaman ve mekanda devlet hiyerarşisinin en üst kademesinde bulunanlardan en alt kademedeki kamu görevlisi erkeklere, en yakınlarındakilerden hiç tanımadıklarına eril tahakkümün gücünü arkasında hisseden her toplumsal kesimden erkeğin farklı biçimlerde tezahür eden şiddetine maruz kalmaktadırlar. 11 Şubat 2015 tarihinde katledilen Özgecan Aslan’a yapılanlar bu şiddetin varabileceği boyutu gözler önüne sermiştir. Toplumda infial yaratan bu olay karşısında hükümet cephesinden de olayı kınayan açıklamalar yapılmış, yetkililer tepkilerini dile getirmişlerdir. Ancak bu tepkilerin kadınların hayatında hiçbir yansımasının olmadığını gösterir biçimde, sadece Özgecan Aslan’ın katledildiği tarih olan 11 Şubat 2015 ile 31 Temmuz 2015 tarihi arasında 124 kadın erkeklerce öldürülmüş, 60 kadın ve kız çocuğu ise tecavüze maruz bırakılmıştır. Bu veriler kadınlar öldürüldükleri ve uğradıkları cinsel saldırıya ilişkin bir şekilde hukuki süreç başlatabilmiş oldukları ve olay basına yansıdığı için ulaşılabilen verilerdir. Öte yandan şiddete maruz bırakılmış birçok kadın karşılaşıacağı muameleden çekindiği ve devlet mekanizmalarına duyduğu güvensizlik nedeniyle karakollara veya savcılığa ya hiç başvurmamakta ya da uğradığı muamele sonucunda şikayetinden vazgeçmektedir. Kimi zaman da söz konusu şikayetler savcılarca reddedilmektedir.

Yıllardır kadına yönelik şiddetle mücadele eden bir kadın kuruluşu olan Kadın Dayanışma Vakfı’ndan edinilen bilgiler şiddet mağduru kadınları şikayetlerinden vazgeçirten bu yıpratıcı süreci örnekler niteliktedir. Mağdurun güvenliği ve gizliliğinin korunması ilkesi çerçevesinde aktarılan bir vakada, tecavüz mağduru ve avukatının saat 15:30 civarında

müracattaki erkek savcıya yaptıkları başvuruyla başlayan süreç gece saat 22:00'de ısrarla polise vermesi gerektiği söylenen ifadesini veremedi, nöbetçi amirin ifade almayı ertelemesiyle sonlanmış, başlangıçta şikayette bulunmakta kararlı olan mağdurun ertesi gün babası ve abisinin duyması halinde can güvenliğinin riske gireceğine dair endişesini dile getirerek şikayetten vazgeçmesiyle sonuçlanmıştır. Aradaki geçen süreçte avukatın cinsel dokunulmazlığa karşı suçlar savcılığına ifade verilmesi konusundaki çabalarına rağmen farklı aşamalarda ısrarla polise ifade verilmesi istenmiş, neden başlangıçta savcılığa gittikleri defaatle sorgulanmış, kamu görevlilerince mağduru rahatsız edici yorumlarda bulunmuştur. Kadına yönelik şiddetle mücadele alanında faaliyet yürüten diğer bir kadın kuruluşu Akdeniz Belediyesi İhtar Kadın Danışmanlık Merkezi'nin yaptığı "Mersin'de Kadına Yönelik Şiddet: Görün-mey-enler" başlıkla saha çalışması, görüşme yapılan şiddet mağduru kadınların şikayette bulunmanın sonunun ölüm olduğu ve polisin "hiçbir şey yapmadığı" algısını taşıdıklarını ortaya koymuştur. Yine İhtar tarafından aktarılan bir vakada şiddet mağduru kadının polisin kendisini eşine ihbar edeceği endişesiyle şikayette bulunmadığı belirtilmiştir. Bunların yanı sıra, gizlilik ve güvenlik ilkesi gereğince bilgileri verilemeyen birçok vakada kadınların yaşadıkları travmatik olayı tekrar tekrar ve çoğunlukla da faili değil kadını suçlayan erkeklere anlatmak zorunda kalmalarının mağdur kadınlarda ikincil bir travmaya neden olduğu ve birçok cinsel saldırı mağduru kadının bu nedenle şikayetten vazgeçtiği de gerek kadın örgütlerinin açıklamalarından gerekse mağdur anlatımlarından bilinmektedir.

İç hukuktaki düzenlemelerin yanı sıra Türkiye kadına yönelik şiddet alanında ilk imzacılarından olduğu İstanbul Sözleşmesi olarak da bilinen, Avrupa Konseyi Ev İçi Şiddet ve Kadına Yönelik Her Türlü Şiddetin Önlenmesine Dair Sözleşme'ye taraftır.

Bu itibarla;

1- Şiddet mağduru kadınların kolluk kuvvetleri başta olmak üzere şikayette bulunma aşamasında muhatap oldukları kamu görevlilerine duydukları güvensizliğin nedenlerine ilişkin Bakanlığınızca yapılmış herhangi bir çalışma mevcut mudur? Mevcut değilse böyle bir çalışma başlatmayı düşünüyor musunuz? Düşünmüyorsanız gerekçeleri nelerdir?

2- Başlangıçta maruz bırakıldığı şiddet olayına ilişkin şikayetçi olmakta kararlı olup yaşadığı süreç sonucunda şikayetçi olmaktan vazgeçen kadınların sayısına ilişkin, 25 Kasım 2011'de TBMM'de onaylanan İstanbul Sözleşmesi'nin 11. Maddesi uyarınca Bakanlığınızca toplanmış veriler mevcut mudur? Değilse bu konuda bir çalışma yürütmeyi düşünüyor musunuz? Düşünmüyorsanız gerekçeleri nelerdir?

3- Şiddet mağduru kadınların devlet görevlilerine ve mekanizmalarına yönelik bu güvensizliği, İstanbul Sözleşmesinin etkin bir şekilde uygulanmadığına işaret eder niteliktedir. İstanbul Sözleşmesi'nin özellikle 5.,7.,18.,29.,35. ve 36. maddelerinin gerçek anlamda uygulamada yansımalarını bulması için Bakanlığınızca ne tür çalışmalar yürütülmektedir? Mağdurun şikayette bulunacağı ilk merciler olan kolluk güçlerine ve savcılara yönelik İstanbul Sözleşmesi uyarınca yürütülen çalışmalar var mıdır? Varsa bu çalışmaların muhteviyatı nedir?